

کرامت نفس در اسلام و روانشناسی معاصر

صدیقه اقبالیان

www.ketab.ir

سازمان نشر و ترویج
جمهوری اسلامی ایران

- سرشناسه : مهدوی، زکبه، ۱۳۶۳-
عنوان و نام پدیدآور : راهکار مقابله با تکانشگری نوجوانی (بر پایه درمان هیجان‌مدار) / زکبه مهدوی.
مشخصات نشر : خراسان رضوی: انتشارات جالیز ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری : ۱۲۵ ص. ۱۴/۵×۲۱/۵ س.م.
شابک : 978-622-263271-7
وضعیت فهرست نویسی : فیبا
پادداشت : کتابنامه: ص. ۱۱۱-۱۲۵.
موضوع : درمان متمرکز بر عواطف
موضوع : Emotion-focused therapy
موضوع : هیجان‌ها در نوجوانی
موضوع : Emotions in adolescence
موضوع : نوجوانان -- روانشناسی
موضوع : Adolescent psychotherapy
رده بندی کنگره : RC۴۸۹
رده بندی دیویی : ۶۱۶/۸۹۱۴
شماره کتابشناسی ملی : ۷۳۰۵۳۶۷

کرامت نفس در اسلام و روانشناسی معاصر
صدیقہ اقبالیان
ناشر: انتشارات جالیز
چاپ: اول، تابستان ۱۳۹۹ / ۱۰۰۰ نسخه
قطع: وزیری / تعداد صفحه: ۲۲۹
قیمت: ۴۵۰۰۰۰ ریال
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۶۳-۲۴۳-۴
طراح جلد: صالح مقدم
صفحه آرائی: زهرا مهدیزاده

حق چاپ محفوظ است

آدرس: مشهد بلوار شهید رضوی روبروی درب دانشکده روانشناسی دانشگاه فردوسی
تلفن تماس: ۰۹۱۵۹۳۰۹۹۶۳-۰۹۱۵۸۳۱۹۵۳۵-۰۵۱۳۸۷۹۵۲۸۱

فهرست مطالب

۱۵	 پیشگفتار
۱۷	 مقدمه
۲۴	 کرامت (نفس) و مشتقات آن
۲۶	 کرامت نفس
۲۸	 کرم
۳۳	 اکرم
۳۳	 مکرم
۳۴	 اکرام
۳۴	 فضل و فضیلت
۳۷	 معانی اصطلاحی کرامت و کاربردهای آن در نصوص اسلامی
۳۸	 کرامت یا یکی از شئون عقل عملی و نظری
۳۹	 کرامت به معنای خرق عادت
۴۰	 دولت کریمه
۴۰	 کرامت بعنوان حریت خاص
۴۱	 سرف و کرامت زمان و مکان
۴۲	 حقیقت کرامت
۴۳	 کرامت نفس امری توحیدی است
۴۳	 کرامت های انسانی از منظر قرآن
۴۴	 نسان خلیفه خدا بر روی زمین

۴۷	انسان امانتدار خداوند
۴۹	دمیده شدن روح خدایی در انسان
۵۰	انسان مسجود فرشتگان
۵۱	تسخیر موجودات برای انسان
۵۲	ارزشمندی حیات انسان
۵۴	اندیشه ورزی انسان
۵۶	اختیار و آزادی انسان
۵۶	فطرت انسان
۶۰	اقسام کرامت
۶۴	کرامت ذاتی و اکتسابی
۷۰	دلایل کرامت ذاتی انسان
۷۱	نظریه های دلایل برتری انسان نسبت به سایر موجودات
۷۱	قول اول: برتری انسان به دلیل توانایی فکری و جسمی
۷۲	قول دوم: برتری انسان به دلیل برخورداری از عقل و آزادی و اراده
۷۳	قول سوم: برتری انسان در بینش و گرایش
۷۴	قول چهارم: کرامت انسان در عقل اوست و برتری وی در اوصاف و احوال او
۷۵	ملاکهای کرامت اکتسابی (برتری انسانها بر یکدیگر)
۷۵	تقوا
۷۶	علم
۷۶	عظمت و شکوه علم از دیدگاه قرآن
۸۳	عمل صالح

۸۶	ویژگی هایی که زمینه کسب کرامت در انسان را فراهم می کند
۸۶	الف - اختیار
۸۷	ب - شناخت
۸۷	ج - گرایش های انسان
۸۹	مراحل اکتساب کرامت نفس
۹۰	خود شناسی
۹۵	خودباوری
۹۷	ارکان خودباوری
۹۷	خود تربیتی
۹۸	موانع کرامت انسان
۱۰۵	آثار و ثمرات کرامت نفس
۱۰۸	ویژگی های انسان کریم
۱۱۷	مصادیق کرامت
۱۱۷	۱- شکر گرای یکی از مصادیق کرامت
۱۱۷	۲- خود تحولی اساس کرامت انسان
۱۱۹	۳- عقل گرایی یکی از محورهای انسان با کرامت
۱۲۰	۴- سعی گرایی یکی از شاخص های کرامت انسان
۱۲۱	۵- مسئولیت پذیری از نشانه های انسان با کرامت
۱۲۳	۶- انسان با کرامت امانتدار است
۱۲۵	نقش احساس کرامت در زندگی انسان
۱۲۷	کرامت اساس تربیت

پیشگفتار

از دیرباز درباره انسان و کرامت او سخنها گفته و نکته ها نگاشته اند. همه مکتبهای فلسفی، انسان شناسی، روانشناسی، حقوقی و سیاسی بر انسان و شأن و منزلت او انگشت گذاشته و بر اهمیت آن تأکید و تکیه کرده اند. کرامت نفس یا عزت نفس ریشه و مبنا و زیربنای اخلاق اسلامی است که نوعی بازگشت دادن انسان به خود و متوجه کردن او به شرافت و کرامت ذاتی خویش است. منظور از بازگشت به سوی خدا، تعالی وجودی انسان در جهت صفات الهی و رسیدن به کمال است و منظور از عبادت هموار کردن راه رسیدن به خدا و پیمودن طریق کمال که هر دو بیان یک معنی را القاء می کنند.

کرامت در حفظ دین و ارزشهای دینی نقش مهمی دارد، زیرا انسان های کریم، حتی اگر اعتقادی به دین نداشته باشند، به آن حفظ خواهند کرد. در حالی که انسانهای لثیم، حتی اگر به ظاهر مسلمان و معتقد باشند به دین و شریعت رسول اسلام جفا خواهند کرد. کرامت در حفظ نظام اجتماعی نیز نقش به سزایی دارد. اجتماع انسانی احتیاج به نظامی دارد که با اتکای بر آن، روابط انسان ها حفظ، و در جهت کمال پیش رود. جامعه ای که در آن، انسان ها حقوق دیگران را محترم نمی شمردند، به مال و ناموس یکدیگر چشم دوخته، در ضایع کردن هم، گوی سبقت می ربایند، نمی توان در آن به بسیاری از اصلاحات، پیشرفته ها و بهبودها، امیدوار بود. یکی از نظام ها که می تواند روابط انسانها را تنظیم کند، پرورش کرامت در آحاد اجتماع و شناساندن کرامت هر انسان به انسان دیگر است. انسانی که برای خود کرامتی قائل است، در حفظ آن تلاش خواهد کرد و دست کم برای حفظ کرامت خویش، کرامت دیگران نیز پاس خواهد داشت. اما انسانی که خود را ارزشمند نمی داند، می تواند منشأ بسیاری از مشکلات برای دیگران باشد.

کرامت در حفظ سلامت روانی انسانها، در حفظ منابع اقتصادی، در حفظ حقوق سایر ملل و حفظ استقلال کشورها نیز مؤثر است. کرامت یکی از نقاط حساس در حفاظت از حریم ارزشهای الهی و انسانی است.

www.ketab.ir